

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Mandag 19. januar kl. 13:00 – 14:15.
Møterom 544

Til stede:

Prodekan Asbjørn Strandbakken (leder)
Thomas Eeg (vara) (a)
Johan Giertsen (a)
Katrina Hames (b)
Randi Stoltz (c) til kl 14:00, deretter Anne Torekoven (vara)
Sigurd Olsen Granli (d)
Tone Hostvedt Aarthun (d)

Forfall: Bjarte Askeland (a)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte:

Sak 46-08/09 Orienteringssaker

- 1 [Protokoll](#) fra SU 8. desember. Godkjent på sirkulasjon 12. desember. **OBS – *ekstern link***
– *må lastes ned separat.*

Sak 47-08/09 Saker til drøftelse/høring/uttalelse

- 1
SU uttaler Budsjett 2009: Innspill til fakultetsstyret. [Notat](#) fra administrasjonen.
SU går inn for:
- Studieåret 09/10 sees i helhet. Innsparingseffekten blir for liten av selv store tiltak bare i høstsemesteret. Det blir dessuten en tilfeldig forskjell mellom emner som undervises om høsten og de som undervises om våren. I tillegg er romplanen for våren lagt, og det vil ikke være enkelt å få til logistikken for større storgrupper (det er antakelig enklere å finne rom til hele forelesninger). Det vil ventelig være mulig å budsjettere med noe underskudd dersom vi redegjør for plan for inndekning i løpet av våren 09.
 - Første studieår skjermes, med unntak av mulig reduksjon i EXFAC Juridisk forprøve
 - Viktigere å bevare arbeidsgruppene enn storgruppene.
 - Ventelig beskjedne skadevirkninger ved å gjøre tredje studieår mer likt modellen som nå gjelder for fjerde studieår. Arbeidsgruppene på tredje studieår har varierende verdi.
 - Det er ønskelig å beholde tilbakemeldingsfrekvens til studentene. Det ivaretas dersom antallet møter opprettholdes, men at vi i stedet har større møter (større storgrupper – 60 – 90 studenter eller plenumsforelesninger). Dersom vi baserer oss på at disse større møtene holdes av våre beste gruppeledere, blir det ikke nødvendigvis en dramatisk kvalitetssenkning. På den annen side vil slik undervisning ikke ivareta dialogperspektivet som storgruppene har; det kan derfor være grunn til å vurdere om vi heller skal ha færre storgruppemøter, men beholde størrelsen på gruppene. Utvalget fant ikke å kunne ta stilling mellom disse alternativene, ettersom det ikke hadde tilgang på tallmateriale som kunne belyse innsparingseffekten av tiltakene.
 - Kutt i storgruppeundervisning – enten redusert frekvens eller økt størrelse – vil innebære svekket forbindelse mellom undervisning og eksamen; dette må formidles til studentene.
 - Dersom det skal foretas kutt allerede i vårsemesteret, må dette kommuniseres raskt til de emnene det gjelder
- 2
SU uttaler NOKUT-oppfølgning. [Notat](#) fra dekanus.
Notatet tatt til orientering.
- 3 Årsrapport08/årsplan09. [Notat](#) fra administrasjonen.

SU uttaler

SU tar rapporten og planen til etterretning.

Vedtakssaker**Sak 48-08/09**

Søknad om dispensasjon fra hovedregel om fire timers skoleeksamen, jfr. fakultetsstyrevedtak 16. desember i sak 85/08 punkt 2 b. [Søknad](#) fra Thomas Eeg, kursansvarlig JUS112 Arve- og Familierett.

Vedtak

Søknad om seks timers skoleeksamen i JUS112 for våren 09 innvilges ikke.
Thomas Eeg avsto fra å stemme.

Eventuelt

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Budsjettkutt 2009

Notat til SU
Fra Administrasjonen/JOSP

Etter styremøtet den 16. desember, tok fakultetsledelsen initiativ til et møte der man la en plan for oppfølging av styrevedtak 85/08 budsjettfordeling 2009.

Femte studieår:

Kutt i eksamen:
Femte studieår har allerede 4 timer skoleeksamen som hovedregel.

Kutt i undervisning
Tabellen i [vedlegg 0](#) viser høst-emnene sortert etter antall møtt til eksamen H08.

De tre øverste (dårligste) tilbys ikke til høsten i alle fall.

Konfliktmegling II må vi tilby; det representerer et satsingsområde med nytilsatt professor II - problemet der er heller ikke å rekruttere studenter, men at vi har "for liten" kapasitet på konfliktmegling I (som er forutsetning for å ta II). Konfliktmegling I tilbys "ekstra" i vår, i håp om at II skal bli fylt opp til høsten.

Da er det design- og patentrett, kjennetegnsrett og opphavsrett som står nærmest å fratas undervisning.

Deretter på listen følger arbeidslivets rett (BA-tilbud til studenter utenfor vårt fakultet) samme undervisning som arbeidsrett I - til sammen har de to emnene 46 eksamenskandidater og "sikker plass" på listen.

Så har vi internasjonal privatrett, 15 kandidater. Det er neppe heldig å fjerne den, siden vi ikke har mer internasjonalisering enn vi må ha.

Deretter følger arbeidsrett II og markedsføringsrett.

Så følger fem engelske emner – dem ønsker vi å beholde.

Så har vi våre aller beste emner igjen - de skal ha undervisning.

Vi står da igjen med at vi kan kutte undervisning i design/patentrett, kjennetegnsrett, opphavsrett, markedsføringsrett og arbeidsrett II.

Det vil si at all immaterialretten på norsk ville bortfalle, og arbeidsretten utover det elementære.

Ikke minst vil det være vesentlig lettere å reversere en sånn prosess, enn å reetablere et emne som har vært lagt ned; særlig hvis det skulle gjelde alle fire modulene innenfor norskspråklig immaterialrett.

Det vil i første rekke være aktuelt å redusere tilbudet i de norskspråklige emnene, både fordi det må antas at disse lettere tilegnes av målgruppen (vi har svært få engelsktalende studenter), og fordi våre innreisende utvekslingsstudenter er vant med langt mer undervisning enn det vil tilbyr dem selv med 2 t/sp.

Høsten 2009 gjennomføres nærmest total stopp i bruk av eksterne lærere som skal ha dekket reise og opphold; unntak herfra er JUS350 EU and EEA International Public and Utilities Contract Law som går for siste gang til høsten. Emnet er på 30 sp, har mange studenter og er å betrakte som vårt "flaggskip" blant engelske spesialemer.

Det er naturligvis en faglig vurdering som avgjør hvilke spesiallemner vil skal tilby, men det kan synes mer nærliggende, og bedre forsvarlig, å heller redusere undervisningen i alle emnene til 1,5 timer pr studiepoeng - i realiteten blir det reduksjon til 1,6 (åtte dobbeltimer pr 10 sp emne), enn å legge ned undervisningen i emner vi ellers ønsker å beholde.

1. – 4. studieår:

Etter møtet ble det sendt ut brev til alle kursansvarlige på 1. – 4. studieår, der de ble invitert til å komme med innspill til mulige kutt på sine respektive kurser. Fristen ble satt til 9. januar. Samme frist gjaldt for å søke dispensasjon fra hovedregelen om fire timers eksamen for alle emnene.

Innspillene fra lærerne presenteres her i sterkt sammenfattet form, samt i fulltekst som vedlegg.

Dispensasjon fra hovedregelen om fire timers eksamen:

JUS112 Arve- og Familierett. Søknad fra kursansvarlig Thomas Eeg. Begrunnet i at emnet omfatter to disipliner – [vedlegg 1](#)

Innsparing i undervisningen:

EXFAC Juridisk forprøve - Synne Sæther Mæhle [Vedlegg 1 b](#)

Kurset har stor betydning som grunnlag for resten av studiet; uten tilstrekkelige ressurser til ex.fac. må senere kurser påregne oppstartvansker.

Kurset kan reduseres til 14 forelesninger og 12 seminarsamlinger (fra hhv 16 og 14).

JUS113 Kontraktsrett I – Johan Giertsen

Skisserer en rekke kuttforslag – [vedlegg 2](#):

- 1) redusere antall storgrupper
- 2) redusere omfanget på kursoppgavene – redusert sensorhonorar
- 3) redusere eksamenstiden – jfr. styresak
- 4) redusere antall arbeidsgrupper – som siste utvei
- 5) evt. plenumsgjennomgang av storgruppeoppgave (jfr. 1)) foretas av storgruppeleder
- 6) bortfall av alle storgrupper
- 7) bortfall obligatorisk kursoppgave
- 8) redusere antall forelesninger

JUS114 Juridisk metode – Erik Monsen

Antallet storgrupper kan reduseres, ca 100 studenter pr gruppe. [Vedlegg 3](#)

JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner – Erling Johannes Husabø.

Ingen innspill – emnet omfattes ikke: Begynte desember 08 – neste kurs vil ikke kunne representere innsparinger for 2009. [Vedlegg 4](#)

JUS122 Erstatningsrett. Anne Marie Frøseth Anfinssen og Knut Martin Tande

Fra storgrupper til forelesninger: Mulig med innvendinger: [Vedlegg 5](#)

- første fag på andre studieår; komplekst, forskjellig fra det de hadde første studieår, ulovfestet rett uten godt tilpasset pensumsituasjon
- press på arbeidsgruppeledere øker
- flere gjennomganger kursansvarlig/arbeidsgruppeledere må godskrives
- kursansvarlige må kvalitetssikre arbeidsgruppeledernes kommentarer på nettet: må godskrives
- forelesninger vil ikke kompensere for bortfall av muntlige prosesser i storgruppene; både studentenes øving i muntlighet og deres tilbakemeldinger om "hvor skoen trykker" faglig
- bør ikke være mer enn 60 studenter i "utvidet storgruppe"
- vil føre til økt studentkontakt mot kursansvarlig; må godskrives

JUS123 Forvaltningsrett II. Ørnulf Rasmussen. [Vedlegg 5b](#)

Mulig å gjennomføre forelesninger i stedet for storgrupper:

- ikke vesentlig forskjell på store seminarer med 90 deltakere og forelesning for hele kullet

- mulig vansker med å rekruttere storgruppeledere

JUS131 Kontraktsrett II. Johan Giertsen. [Vedlegg 2.](#)

- 1) Reduksjon eksamenstid, jf budsjettdokumentene.
- 2) Reduksjon omfang obligatorisk kursoppgave kontraktsrett II.
- 3) Reduksjon antall gruppesamlinger kontraktsrett II ("selvstyrte grupper"). Oppgaver som av den grunn ikke kan gjennomgås på storgruppemøte, gjennomgås i stedet i plenum.
- 4) Eventuell plenumsgjennomgang av storgruppe-oppgaver foretas av en av storgruppelederne.
- 5) Bortfall av alle storgrupper på både kontraktsrett I og II. Oppgavene til storgruppene legges ut ved begynnelsen av kurset, studentene kan så arbeide med disse oppgavene på egen hånd, og veiledningen kan legges ut mot slutten av kurset. Skjer dette, må veiledningen legges ut i en form som gjør at den ikke kan lastes ned eller skrives ut (hvis JurFak har systemer som muliggjør dette) – ellers blir det umulig å bruke disse oppgavene senere år. Er dette ikke mulig å hindre nedlasting eller utskrivning, legges veiledningen ikke ut. Pedagogisk antas det viktigere å verne storgruppene kontraktsrett II enn kontraktsrett I.
- 6) Bortfall obligatorisk kursoppgave kontraktsrett I og II. Dette bør bare gjøres hvis andre kutt ikke gir ønsket samlet effekt.
- 7) Forelesingene i begge kurs reduseres i antall. Skjer dette, vil undertegnede likevel vurdere å forelese mer enn plikten uten krav om noen som helst godtgjørelse – hvis fakultetet aksepterer denne form for vederlagsfri ekstra innsats.

Vi har hittil kommunisert til studentene at eksamensoppgavene vil bli hentet fra emner hvor det har vært undervisning. Vi bør signalisere at denne sammenhengen mellom undervisning og eksamen ikke kan forventes opprettholdt, avhengig av størrelsen på kuttene.

Kuttene forutsettes samordnet, bl.a. slik at kurs på samme studieår må tåle omtrent samme omfang av reduksjonen.

JUS133 Rettskilde og metodelære. Knut Martin Tande

Viser til notat om JUS122 Erstatningsrett. Anfører i tillegg: [Vedlegg 6](#)

- 1) På grunn av at arbeidsgruppene er selvstyrte på tredje studieår, er storgruppene viktigere for kvalitetssikring og faglig diskusjon.
- 2) Fagets teoretiske karakter gjør det antakelig vanskeligere enn ellers å få i gang diskusjoner i større grupper.
- 3) Kurset starter i mars, og storgruppelederne er i hovedsak på plass allerede (mht arbeidsavtaler mv).
- 4) Nødvendig med revisjon av undervisningsopplegget; må godskrives

JUS243 Alminnelig formuerett. Hans Fredrik Martinussen. [Vedlegg 7](#)

- 1) Det vil være mulig å gjennomføre kutt i undervisningen.
- 2) Mest nærliggende nå er å kutte i de internasjonale elementene, for å unngå ytterligere kutt i kjernestoff.
- 3) Deretter må kutt komme i konkursretten.
- 4) Større storgrupper – 40-45 studenter – er å foretrekke framfor forelesninger.

Vedlegg 0

Kode	Navn	Sp	Semester undervisning	Eksame nsmeldt	Møtt til eksamen
JUS279-2-B	Transnational Commercial Law II	10	H	4	0
JUS279-2-C	Transnational Commercial Law III	10	H	0	0
JUS297	Complex Business Contracts	5	H	2	1
JUS279-2-A	Transnational Commercial Law I	10	H	6	5
JUS260-2-A	Design- og patentrett	10	H	8	6
JUS260-2-C	Kjennetegnsrett	10	H	10	9
JUS261-2-B	Konfliktmekling II	10	H	10	9
JUS260-2-B	Opphavsrett	10	H	15	12
JUS251-1-A	Arbeidslivets rett	10	H	16	14
JUS259-2-A	Internasjonal privatrett	10	H	20	15
JUS270-2-A	Economic Analysis of Law	20	H	15	15
JUS251-2-B	Arbeidsrett II	10	H	29	18
JUS260-2-D	Markedsføringsrett	10	H	24	19
JUS252-2-B	Kommersiell Kontraktsrett II	10	H	30	20
JUS252-2-A	Kommersiell Kontraktsrett I	10	H	36	21
JUS271-2-A	Energy Law	10	H	27	21
JUS278-2-A	Comparative Private Law	10	H	26	22
JUS350	JUS350 EU and EEA International Public and Utilities Contract Law	30	H	26	22
JUS276-2-A	Human Rights Law	20	H	37	29
JUS275-2-A	Terrorism in International and European Criminal Law	10	H	36	31
JUS251-2-A	Arbeidsrett I	10	H	49	32
JUS254-2-A	Politirett	20	H	47	34
JUS256-2-B	Skatterett II	10	H	56	42
JUS255-2-A	Påtalerett	10	H	76	44
JUS256-2-A	Skatterett I	10	H	76	54

JUS112 – Thomas Eeg

Fra: Thomas Eeg
Sendt: 12. januar 2009 10:49
Til: Johanne Spjelkavik
Kopi: Asbjørn Strandbakken
Emne: Fakultetsstyresak 85/08 pkt. 2b

Att.: Studieutvalget ved leder Asbjørn Strandbakken og sekretær Johanne Spjeklavik.

Jeg viser til brev datert 19.12.08 om mulig budsjettkutt, der det bl.a. er inntatt fakultetsstyrets vedtak 16.12.08 i sak 85/08 pkt. 2 b. Som kursansvarlig i JUS112 familie- og arverett søker jeg med dette om dispensasjon fra regelen i første punktum, jf. annet punktum.

JUS112 familie- og arverett er et 12 sp-kurs. Det som gir grunnlag for at kurset beholder 6-timers eksamen, er i første rekke at kurset består av to selvstendige fag; familierett og arverett. Dette er fag som studentene etter gjeldende studieordning kun blir kjent med gjennom JUS112. (Dette til forskjell fra de andre kursene på 1. studieår; så vel juridisk metode, forvaltningsrett og kontraktsrett møter studentene igjen senere.) Slik gjeldende studieordning med tilhørende eksamensformer m.m. er, tilsier kursets to-fagsmodell i sterkere grad enn andre kurs at eksamen i en viss utstrekning må brukes til mer enn at studentene "dokumenterer" visse generelle (metodiske m.m.) ferdigheter og slik antyder sine respektive nivåer: Eksamen i JUS112 må i noen utstrekning også brukes til dokumentasjon av "fakta"kunnskaper om gjeldende rett. Ved reduksjon til en 4 timers skoleeksamen blir det vanskelig å ivareta denne dimensjonen på forsvarlig vis for både familieretten og arveretten.

Synne Sæther Mæhle

Juridisk fakultet

Bergen, 09.01.09

Innspill til diskusjon om reduksjon av ressursbruken på Exfac

Utgangspunktet for diskusjonen om reduksjon av ressursene til Exfac må være de særlige faglige og pedagogiske siktemålene med kurset. Exfac brukes til å gi de nye studentene en introduksjon til jusstudiet, i form av grunnleggende kunnskaper om retten og juridisk metode, opplæring i å produsere selvstendige oppgaver på universitetsnivå samt trening i diskusjon i storgruppeformat. For å få dette til å fungere i forhold til nye studenter, der de fleste kommer direkte fra videregående skole og har varierende forkunnskaper, er det nødvendig å bruke mer ressurser på Exfac enn på senere kurs.

I vurderingen av ressursbruken er det grunn til å understreke at dagens studieplan bygger på at etterfølgende kurs kan *forutsette* at opplæringen i grunnleggende metodiske ferdigheter og basale kunnskaper har skjedd på Exfac. Dette gjelder særlig i.f.t. Forvaltningsrett I og Juridisk metode JUS 114. Forut for disse kursene gis det ikke annen grunnopplæring i f.eks. betydningen av lov, forarbeider og legalitetsprinsippet samt forholdene mellom statsmaktene enn på Exfac. Uten tilstrekkelige ressurser til Exfac vil Forvaltningsrett I få store oppstartsvansker, og må etter alt å dømme nedjusteres både i omfang og i ambisjonsnivå. Faget Juridisk metode JUS114 vil måtte starte på et langt mer elementært nivå enn i dag. Det bør også understrekes at hele ordningen med studentledede arbeidsgrupper på samtlige kurs på første og andre studieår bygger på at studentene har fått en grunnleggende opplæring på Exfac.

I totalvurderingen av dimensjonene på undervisningen bør det også tas i betraktning at utgiftene til sensur av Exfac er lavere enn på andre kurs. Ordningen er per i dag at undervisningen og sensuren utgjør en helhet. Det blir brukt en mappeevaluering som krever 30 minutter per student, i motsetning til 60 minutt som vil være normen for andre kurs med 10 studiepoeng f.o.m. 2009.

Skisse over dagens kursopplegg

Målsettingen med hele kurset er å oppøve forståelse for juridisk metode. I dag er kurset lagt opp med 16 forelesningsøkter (32 timer, ikke 30 som det står i brev av 19.12.09) og 14 seminarsamlinger (28 timer). Forelesningene og seminarene er koblet sammen i en temarekke, slik at studentene får en introduksjon i forelesningene til de enkelte emnene og deretter jobber aktivt med disse i seminarene. Ved siden av å gi støtte ved tilegnelsen av lærestoffet skal seminarene ivareta to målsettinger: gi trening i gruppediskusjon og oppøve selvstendighet hos den enkelte student.

I hvert seminar er det en diskusjonsdel – der studentene legger fram tema til felles debatt – og en time til fremleggelse og diskusjon av disposisjoner til skriftlige oppgaver. I dag er det i utgangspunktet fire studenter som har muntlig presentasjon på hver seminarsamling – to som legger fram skisse til en oppgave og to som innleder til diskusjon. Siden gruppene i utgangspunktet skal ha 25 studenter, og det som nevnt er 2 studenter som legger fram sine individuelle oppgaver hver gang, har seminarrekken omfattet 14 samlinger: 12 samlinger med mulighet til fremleggelse, 1 til introduksjon og 1 til oppsummering. Introduksjonssamlingen er helt nødvendig for å klare oppstart av ca 380 nye studenter en uke etter semesterstart. Oppsummeringen har klare faglige og pedagogiske fordeler, og blir fremhevet som viktig i referansegruppmøtene.

Den pedagogiske kongstanken med opplegget er at hver student skal ha tett, individuell oppfølging. Hver student skriver én egen oppgave, som det gis innspill på i flere runder, med til sammen én time tilbakemelding fra vitenskapelig ansatt per student. Det er grunn til å understreke at fremleggelsen av oppgaven i seminarene er et viktig ledd i denne oppfølgingen.

Endelig bør det også understrekes at dagens opplegg legger stor vekt på opplæring i *selvstendighet*, både i skriftlige arbeider og i gruppediskusjoner. Det legges blant annet stor vekt på normene for grunnleggende kildebruk og referanseteknikk. Den individuelle oppgavefremleggelsen er et viktig ledd i dette arbeidet.

Forslag

Kurset som helhet må opprettholdes i en slik form at de faglige og pedagogiske målene blir ivaretatt. Etter at jeg har tatt en gjennomgang av kurset og diskutert spørsmålet med bl.a. en erfaren seminarleder på Exfac har jeg kommet til kurset kan reduseres til **14 forelesninger (28 t) og 12 gruppesamlinger.**

Bakgrunnen for forslaget er i hovedsak følgende: Kursets omdreiningspunkt er som nevnt forståelse for juridisk metode. Dersom vi skal kunne beholde denne målsetningen, trengs det tid til helt grunnleggende innføring i hva som utgjør et rettsspørsmål, rettsregelbegrepet, organiseringen av statsmaktene, lovgivningsprosessen, maktfordelingsprinsippet og andre rettsstatsprinsipp. Det trengs også ressurser til den konkrete gjennomgangen av juridisk metode, praktisk oppgaveteknikk, rettsutvikling og rettens legitimitet. Kuttet innebærer at vi integrerer emner som rettssikkerhet og samspillet mellom rett og moral i andre samlinger istedenfor å ha dem egne temaer. Det innebærer også at vi får begrenset rom til å fremheve rettens internasjonale dimensjoner.

Når omfanget av seminarsamlingene skal dimensjoneres, må det tas utgangspunkt i at det skal være mulig å gjennomføre både individuelle fremleggelser og mulighet til gruppediskusjoner. Som et besparingstiltak kan vi klare å få til et opplegg med 3 oppgavefremleggelser istedenfor 2 per seminarsamling, og hvor 3 i stedet for 2 studenter innleder til diskusjon. *Ytterligere komprimering av kurset enn det et slikt opplegg vil innebære, vil etter min vurdering føre til at det totale seminaropplegget må forandres.* Med fire studenter per presentasjon ville den enkeltes bidrag være så begrenset at den vanskelig kan vurderes og diskuteres som et individuelt bidrag innenfor 45 minutt. I så fall ville hovedbegrunnelsen for denne undervisningsformen

ikke lenger oppfylles, både ved at det ikke blir mulig å gi tilstrekkelige tilbakemeldinger til den enkelte i seminaret, og ved at vi langt på vei mister muligheten til å oppdage "gratispassasjerer" som enten ikke har gitt noe bidrag i det hele tatt, eller som bare har kopiert et opplegg fra andre studenter.

I dette regnestykket må det også tas høyde for at vi erfaringsmessig har hatt opp mot 30 studenter per gruppe, selv om normen per i dag som nevnt er 25. Hvis 3 studenter skal legge fram oppgave per samling og 3 andre skal innlede til diskusjon, og vi regner 30 studenter per gruppe, trengs det minimum 10 samlinger. (Forslaget bygger med andre ord på at det settes et tak på 30 studenter per gruppe.) I tillegg må vi ha en introduksjonssamling av praktiske grunner, og det er sterkt ønskelig å beholde oppsummeringssamlingen av faglige og pedagogiske grunner. Da trengs det totalt 12 seminarsamlinger.

Hvis vi skal kunne beholde opplegget med forelesninger med den samme tematiske oppbygningen, bør vi ha 14 forelesningsøkter. Grunnen er at gjennomgangen av rettsstaten og juridisk metode er så omfattende at det trengs mer enn en forelesning til disse to emnene. Nærmere begrunnelse for hvorfor det trengs to forelesninger til rettsstaten og fire til juridisk metode/praktikumsteknikk, eventuelt som del av en enda mer detaljert begrunnelse for utformingen av temarekken, kan ettersendes dersom det er ønskelig.

Mvh
Synne Sæther Mæhle

Dragefjellet, 8. januar 2009

Fakultetet

H e r

Budsjettkutt – kontraktsrett I og II

Jeg viser til fakultetets brev 19. desember 2008 og budsjettdokumenter, og kan antyde disse mulighetene for kutt i kurs der undertegnede er kursleder:

- (1) Reduksjon antall storgrupper kontraktsrett I. Kurset har f.t. tre storgruppesamlinger. Vi kan gå ned til en eller to. Det er utarbeidet særskilte oppgaver til storgruppene. Storgruppe-oppgaver som ikke gjennomgås i gruppemøter kan i stedet gjennomgås i plenum, men da bare som en vanlig oppgavegjennomgang med de små muligheter for debatt og spørsmål som plenum med 300-400 deltakere innebærer.
- (2) Reduksjon omfang kursoppgave kontraktsrett I. Obligatorisk kursoppgave har inntil nå hatt et omfang som svarer til omtrent en eksamensoppgave. Vi kan i stedet for eksempel gi en oppgave som på eksamen ville ha vært omtrent en tretimersprøve. Sensorhonorarer mv. vil da gå ned.
- (3) Reduksjon eksamenstid, jf budsjettdokumentene.
- (4) Reduksjon antall arbeidsgrupper kontraktsrett I. Dette bør være siste utvei.
- (5) Reduksjon omfang obligatorisk kursoppgave kontraktsrett II, jf (2) foran.
- (6) Reduksjon antall gruppesamlinger kontraktsrett II ("selvstyrte grupper"). Oppgaver som av den grunn ikke kan gjennomgås på storgruppemøte, gjennomgås i stedet i plenum.
- (7) Eventuell plenumsgjennomgang av storgruppe-oppgaver jf (1) og (6) foretas av en av storgruppelederne.
- (8) Bortfall av alle storgrupper på både kontraktsrett I og II. Oppgavene til storgruppene legges ut ved begynnelsen av kurset, studentene kan så arbeide med disse oppgavene på egen hånd, og veiledningen kan legges ut mot slutten av kurset. Skjer dette, må veiledningen legges ut i en form som gjør at den ikke kan lastes ned eller skrives ut (hvis JurFak har systemer som muliggjør dette) – ellers blir det umulig å bruke disse oppgavene senere år. Er dette ikke mulig å hindre nedlasting eller utskrivning, legges veiledningen ikke ut. Pedagogisk antas det viktigere å verne storgruppene kontraktsrett II enn kontraktsrett I.

- (9) Bortfall obligatorisk kursoppgave kontraktsrett I og II. Dette bør bare gjøres hvis andre kutt ikke gir ønsket samlet effekt.
- (10) Forelesingene i begge kurs reduseres i antall. Skjer dette, vil undertegnede likevel vurdere å forelese mer enn plikten uten krav om noen som helst godtgjørelse – hvis fakultetet aksepterer denne form for vederlagsfri ekstra innsats.

Vi har hittil kommunisert til studentene at eksamensoppgavene vil bli hentet fra emner hvor det har vært undervisning. Vi bør signalisere at denne sammenhengen mellom undervisning og eksamen ikke kan forventes opprettholdt, avhengig av størrelsen på kuttene.

Kurset i kontraktsrett I begynner i februar. Fakultetet må snarlig fastsette kursets rammer.

Kuttene forutsettes samordnet, bl.a. slik at kurs på samme studieår må tåle omtrent samme omfang av reduksjonen.

Med vennlig hilsen

Johan Giertsen

Vedlegg 3

Fra: Erik Monsen

Sendt: 9. januar 2009 10:45

Til: Asbjørn Strandbakken

Kopi: Johanne Spjelkavik

Emne: Innsparinger - innspill

Hei,

Jeg er kursansvarlig på JUS114 - Juridisk metode. Organisert undervisning på dette kurset består av forelesninger, arbeidsgruppesamlinger og storgruppesamlinger. Jeg ser helt klart en mulighet for å holde storgruppesamlinger for større grupper, og jeg tror det lar seg gjøre, uten problemer, å samle f.eks. 100 studenter i hver gruppe.

Kurset starter 19. jan. d.å. For egen del kunne jeg tenke meg å gjennomføre en slik endring allerede i år, men dette er gjerne ikke gjennomførbart bl.a. fordi det allerede er oppnevnt storgruppeledere.

Vennlig hilsen Erik

Vedlegg 4

Fra: Erling Johannes Husabø
Sendt: 2. januar 2009 10:49
Til: Johanne Spjelkavik
Emne: Mulige budsjettkutt 2009

Viser til brev av 19.12.08. Som kursansvarleg for JUS 121, Norske og internasjonale rettslege institusjonar, ser eg ikkje nokon grunn til å koma med innspel til den vidare prosessen. Styrevedtaket gjeld ikkje for det kurset som no er i gang, sidan det starta i desember 2008. Rett nok vil eit nytt kurs starta i desember 2009 og slik sett falla inn under ordlyden i vedtaket ("for kurs som starter i 2009..."). Men av overskrifta "Særlige innsparingsvedtak ... for 2009" framgår det at det ikkje er meininga at tiltaka også skal få verknad for 2010. Dermed blir "NIRI" i praksis ikkje omfatta av vedtaket.

Erling Johannes Husabø

Anne Marie Frøseth Anfinssen / Knut Martin Tande
Kursansvarlige JUS 122 - Erstatningsrett

Det juridiske fakultet
Her

9. januar 2009

Vedrørende innspill i tilknytning til mulige budsjettkutt i undervisningsbudsjettet for 2009

Det vises til brev fra fakultetsledelsen der det bes om innspill fra kursansvarlige vedrørende problemstillingen om seminarer kan holdes for større grupper, for eksempel i det minste auditoriet med 60-90 deltakere. Det reises også andre problemstillinger. Siden den førstnevnte tematikken er den som er aktuell for JUS 122, begrenser vi oss imidlertid til å gi en uttalelse om dette. Problemstillingen må imidlertid ses på bakgrunn av det vedtak vedrørende storgruppeundervisningen, som ble vedtatt i styremøtet den 16. desember 2008. Der fremgår det i punkt 2, bokstav a, at:

”Det utredes nærmere til neste møte for kurs som starter i 2009 å erstatte storgruppeundervisning med ekstra forelesninger.”

JUS 122 er et kurs tilsvarende 13 studiepoeng. Kurset går over 8 uker. I løpet av denne perioden gjennomfører studentene er meget tett program med obligatorisk undervisning. Utgangspunktet for erstatningsrettsundervisningen på 2. studieår er at det skal gjennomføres 6 arbeidsgruppesamlinger, hver på to timer, ledet av en viderekommen student. Dessuten gjennomføres det 3 storgruppesamlinger, hver på to timer, ledet av kvalifiserte lærere. Storgruppene gjennomføres i den samme uken som det foregår arbeidsgruppeundervisning. Til hver arbeidsgruppe forbereder studentene seg på bestemte arbeidsoppgaver, som skal skrives etter arbeidsgruppen, og deretter kommenteres av arbeidsgruppelederen. Studentene skal også forberede seg på oppgaver til storgruppene, og oppgaven blir diskutert og gjennomgått i storgruppen under ledelse av storgruppelederne.

Erstatningsrett er det første kurset som studentene møter på 2. studieår. Det er et komplekst fag, av en noe annen karakter enn de fag som studentene møter på første studieår. Til forskjell fra flere av de sentrale fagene, som i stor grad baserer seg på lovfestet rett på første studieår, foreligger det ingen spesialtilpasset pensumlitteratur i faget som er skrevet på bakgrunn av den nye studieordningen. Det er kommet klare tilbakemeldinger fra arbeidsgruppelederne på at faget og litteraturen er vanskelig. Det har derfor vært nødvendig med en grundig oppfølging av arbeidsgruppelederne fra de kursansvarliges side. Arbeidsgruppelederne har imidlertid vært flinke og samvittighetsfulle, og har fått gode evalueringer av studentene.

En bør likevel være klar over at presset på arbeidsgruppelederne vil kunne øke, dersom det blir mindre rom for spørsmål og interaksjon mellom studenter og kvalifiserte lærere, på grunn av bortfall av storgrupper, etablering av større grupper for oppgavegjennomgang, eller oppgavegjennomgang på forelesningene. Med slike endringer vil det derfor være nødvendig i større grad å ha gjennomganger av arbeidsgruppeoppgavene med arbeidsgruppelederne forut for arbeidsgruppene. I dag er arbeidsgruppeledere og kursansvarlige bare betalt for én enkelt gjennomgang av to timers omfang. Det vil bli nødvendig med i hvert fall to ytterligere betalte/godskrevne gjennomganger, hver av to timers omfang, for arbeidsgruppeledere og kursansvarlige dersom storgruppeordningen fjernes. I tillegg vil de kursansvarlige i større grad enn tidligere måtte kvalitetskontrollere arbeidsgruppeledernes kommentarer på nettet, noe som også bør godskrives særskilt.

Bortsett fra de nevnte innvendingene, er det selvsagt mulig å overføre en del av oppgavegjennomgangene fra storgrupper til forelesningene. Forelesningstiden er imidlertid noe begrenset i omfang, og fyller allerede flere funksjoner – tett opp mot oppgavegjennomgangene, til forskjell fra de tradisjonelle forelesningene under den gamle studieordningen. Etter 12 timer med en mer tradisjonell gjennomgang av stoffet, er 8 timer viet til etterlesninger, hvor stoffet repeteres og knyttes tettere opp mot de konkrete oppgavene og problemstillinger som har oppstått gjennom oppgavegjennomgangen. Forelesningene har altså allerede hatt den funksjon at de har kompensert noe for redusert lærerkontakt, i og med at møtene med kvalifiserte lærere er så få i løpet av kurset.

Ytterligere oppgavegjennomgang på forelesningene, vil altså øke forelesningenes preg av kompensasjon for mindre enn ideelle forhold på dette punktet.

Noe av det en mister ved bortfallet av storgruppene, er at de kvalifiserte lærerne i større grad enn arbeidsgruppeledere, kan utøve et kvalifisert skjønn med hensyn til hva som er gode resonnementer, metodisk og erstatningsrettslig. I særlig grad er de kvalifiserte lærerne her bedre egnet til å formidle hvilket rom det er for ulike argumentasjonsmåter og tilnærminger til ulike rettslige problemstillinger. Dette er et punkt hvor studentene viser stor usikkerhet. Denne formen for modenhet må innlæres over tid, og gjennom en konsekvent og bevisst pedagogisk prosess. På dette punktet har storgruppene vært verdifulle, fordi studentene har fått anledning til å prøve seg frem og utvikle lengre muntlige resonnementer, samtidig som de har fått veiledning fra en kvalifisert lærer. En må derfor regne med mer usikkerhet og uro blant studentene på dette punktet dersom storgruppene faller bort, noe som neppe kan kompenseres ved en ikke-interaktiv gjennomgang av oppgavene på forelesningene.

På erstatningsrettskurset, i hvert fall slik kurset forløp forrige semester, har storgruppene også hatt en viktig funksjon i forhold til å fange opp hvilke emner og problemstillinger som bør gjennomgås eller utdypes på etterlesningene. Det er ikke alltid verken arbeidsgruppelederne eller studentene selv klarer å formidle hva de sliter med, og det kan en erfaren storgruppeleder i større grad få inntrykk av enn andre. Av særlig betydning er her vanskene med å se de grunnleggende sammenhengene i stoffet. Dette er en særlig stor utfordring i erstatningsretten, i og med at det dreier seg om ulovfestet rett, med nokså vanskelig tilgjengelig litteratur. Selv erfarne arbeidsgruppeledere har som oftest ikke full forståelse på dette punktet, og disse sammenhengende blir sannsynligvis ikke dyrket tilstrekkelig frem, eller synliggjort i tilstrekkelig grad, gjennom diskusjonene på arbeidsgruppesamlingene.

Hittil har det vært fokusert på det å erstatte storgruppene med oppgavegjennomgang på forelesningene. Et alternativ er altså det som fremgår av brevet fra fakultetsledelsen, at storgruppene gjennomføres i større grupper med 60 studenter. Hvis slike samlinger skal ha noen læringseffekt, bør de hvert fall gjennomføres tre ganger, slik at de gir en tilstrekkelig bredde i forhold til de problemstillingene som kurset behandler. Det vil også være naturlig å kombinere en slik ordning med at antallet timer til forelesninger utvides noe.

Det kan imidlertid spørres hvor realistisk det vil være med diskusjoner i så store grupper. Man kan nok legge til grunn at de flinke studentene vil tørre å ta ordet i en slik sammenheng, hvis det legges godt til rette for det. De svake studentene vil nok ikke få særlig muntlig trening, og det kan heller ikke forventes at de tar ordet. Et formål med en slik ordning kan derfor ikke være å få alle med i diskusjonen, men å gi studentene eksempler på hvordan en god juridisk argumentasjon kan gjennomføres, og hvilket spillerom man har for argumentasjonsmønsteret, med utgangspunkt i konkrete problemstillinger. Fordelen sammenliknet med en tilsvarende gjennomgang i forelesningsform, er altså at det med en viss realisme gir spillerom for interaksjon med studentene, om en ikke i samme omfang som på en ordinær storgruppe.

En gjennomføring av et slikt opplegg med mer enn 60 studenter synes urealistisk og lite fruktbart, da alt preg av gruppedynamikk vil forsvinne. Med flere studenter enn 60 vil det være vanskelig å følge med i diskusjonen. Man kan ikke forvente at studentene skal sitte og snakke i en mikrofon, eller komme frem ved kateteret. Større grupper vil dessuten legge et urimelig stort press på aktive deltakere i gruppen. Det er en meget stor overgang å gå fra en diskusjonsgruppe på 10 deltakere – til seminargrupper på 60 deltakere.

En vanske med utvidede storgrupper, uansett omfang, vil kunne være at få kvalifiserte lærere som vil se seg tjent med å ta på seg en slik undervisning. Hovedbegrunnelsen for dette er rett og slett at forberedelsestiden ikke kommer til å svare til den uttellingen man får i undervisningsregnskapet i antall undervisningstimer, når det totale antallet gruppesamlinger på kurset reduseres. En lærer som tidligere kunne ta to eller tre storgrupper tre ganger i løpet av kurset, og oppnå en stordriftsfordel, vil nå bare kunne ta en eller to grupper de samme tre gangene.

Uansett om bortfallet av storgruppene kompenseres med ytterligere forelesninger eller utvidede storgrupper, må det påregnes at de kursansvarlige i større grad vil bli kontaktet direkte av studentene enn tidligere, i tillegg til det merarbeidet som tidligere er nevnt. Også den økte studentkontakten bør de kursansvarlige godskrives særskilt for.

Med vennlig hilsen

Anne Marie Frøseth Anfinsen
Knut Martin Tande

*Professor Ørnulf Rasmussen
Det Juridiske fakultet
Dragesfjellet*

Dragesfjellet 090109

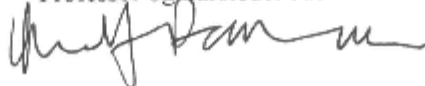
Det Juridiske fakultet
Seniorkonsulent Johanne Spjelkavik
Dragesfjellet

Sak Mulige budsjettkutt 2009. Ad JUS 123.

Jeg viser til fakultetets brev datert 19.12.08, med spørsmål om innspill vedrørende fakultetstyrets vedtak datert 16.12.08 om budsjettkutt.

- 1) Først spørsmål på side 1 angår neppe Jus 123, sml vedtakets pk 9
- 2) Det andre spørsmål, øverst s 2, gjelder bare mht siste strekpunktet for Jus 123. Forskjellen på å ha 90 studenter eller fullt lag, i auditoriet, har liten betydning for meg, i rollen som storgruppeleder. Noen klassisk seminarfunksjon vil ikke en slik forsamling ha, men det er neppe heller avgjørende for de forretningsmessige valg som skal gjøres. Et problem kan være at noen kanskje vil reservere seg mot å ta storgruppelederrollen, siden storgruppe da endres fra et stort seminar, til en middelsstor UiB-forelesning.
- 3) Mht det tredje spørsmål, midt på side 2, er det sikkert greit med en kort praktikum, på 4 timer. Man kan for den saks skyld også vurdere å gjennomføre eksamen som 2 timers skoleeksamen. Så lenge man skal benytte et gaus-system, har antakelig de ytre rammer for en test beskjeden betydning for evalueringen. Erfaringsmessig kan også korte tekster vise hvor på en slik kurve man bør plasseres. At dette ikke lenger kan være en rimelig dekkende kunnskapstest, har i denne sammenheng mindre betydning.

Ørnulf Rasmussen
Professor og kursleder Jus 123

Knut Martin Tande
Kursansvarlig JUS133 – Rettskilde- og metodelære

Det juridiske fakultet
Her

9. januar 2009

Vedrørende innspill i tilknytning til mulige budsjettkutt i undervisningsbudsjettet for 2009

Det vises til brev fra fakultetsledelsen der det bes om innspill fra kursansvarlige vedrørende problemstillingen om seminarer kan holdes for større grupper, for eksempel i det minste auditoriet med 60-90 deltakere. Jeg ser også brevet på bakgrunn av det som ble vedtatt vedrørende storgruppeundervisningen i styremøtet den 16. desember 2008. Der fremgår det i punkt 2, bokstav a, at:

”Det utredes nærmere til neste møte for kurs som starter i 2009 å erstatte storgruppeundervisning med ekstra forelesninger.”

JUS133 er et kurs tilsvarende 10 studiepoeng. Kurset går over 7 uker. I løpet av denne perioden gjennomfører studentene er meget tett program med obligatorisk undervisning. Det gjennomføres tre arbeidsgrupper selvorganisert av studentene, hver på to timer. Dessuten gjennomføres det tre storgruppesamlinger, hver på to timer, ledet av kvalifiserte lærere. Storgruppene gjennomføres fortrinnsvis i den samme uken som det foregår arbeidsgruppeundervisning. Til hver arbeidsgruppe forbereder studentene seg på bestemte arbeidsoppgaver, som skal skrives etter arbeidsgruppen. En besvarelse fra hver arbeidsgruppe blir så kommentert elektronisk på Kark, og gjøres tilgjengelig for alle i den storgruppen (bestående av tre arbeidsgrupper) som arbeidsgruppen tilhører. Den samme oppgaven blir så diskutert og gjennomgått i storgruppen under ledelse av storgruppelederne.

Som kursansvarlig på JUS122 sammen med Anne Marie Anfinssen, har jeg allerede kommet med kommentarer til de nevnte mulige endringene knyttet til det andre studieåret, og jeg viser for så vidt til denne kommentaren som en ramme for den videre gjennomgangen for tredje studieår og JUS133.

Også for tredje studieår er det mulig å kompensere for bortfall av storgrupper ved at oppgavegjennomgangen i større grad blir foretatt på forelesningene. Det er likevel særlig ett forhold ved tredje studieår som gjør det langt mer betenkelig med en slik endring, sammenliknet med tredje studieår:

Arbeidsgruppene er selvorganiserte på tredje studieår, noe som innebærer at storgruppene i enda større grad enn ellers blir sentrum for faglig kvalitetssikring og faglig diskusjon. Uten storgrupper blir forelesningene den eneste undervisningsformen med en kvalifisert lærer, og da uten mulighet for interaksjon i form av diskusjoner og spørsmål, slik en i stor grad får på storgruppene. Dermed faller et helt sentralt dynamisk og kvalitetssikrende element i undervisningen bort. Dette er særlig alvorlig i et teoretisk preget fag som rettskilde- og metodelære, hvor studentene kan ha vansker med å komme under huden på materialet, uten selv å arbeide aktivt med stoffet i storgruppesammenheng.

Studentene vil fremdeles ha mulighet til å få kommentarer på innleverte besvarelser, men dette gjelder altså bare ett medlem av arbeidsgruppen for hver av innleveringsoppgavene. Det vil også være vanskelig å få kvalifiserte lærere til denne rettingen, i og med at rettingen gir liten uttelling i undervisningsregnskapet, og muligheten til å ta storgrupper like i etterkant av rettingen, bortfaller.

Også for tredje studieår er det selvsagt mulig å la være å fjerne storgruppene helt, og i stedet utvide storgruppene til 60 deltakere. I et teoretisk fag som rettskilde- og metodelære vil det imidlertid bli enda vanskeligere enn ellers å få i gang de nødvendige diskusjonene i så store grupper, og enda mer nærliggende at denne gruppeundervisningen i realiteten blir en forelesning uten storgruppenes pedagogiske effekt.

Som et tilleggsmoment må det nevnes at kurset i JUS133 starter om kort tid (mars 2009), at storgruppelederne allerede er på plass, og at kursopplegget er revidert for året ut fra forventningen om storgrupper. Det vil være kort tid igjen til å foreta de nødvendige endringene av kursopplegget, dersom

storgruppene skulle falle bort eller utvides nå like før kurset begynner. Både de utvidede storgruppene og forelesningene (som også forutsettes utvidet med oppgavegjennomgang, jf. kommentarene til JUS122) må nemlig i så fall gjennomgå ikke ubetydelige revisjoner med hensyn til gjennomføringen. Som angitt for JUS122, jf. det som er skrevet i den forbindelse, må det også i forbindelse med JUS133 være rimelig å kreve en ekstra godtgjørelse for den kursansvarlige for det merarbeidet som oppstår i forkant og underveis i kurset.

Med vennlig hilsen

Knut Martin Tande

Budsjettkutt 4. studieår

Det vises til brev om mulige budsjettkutt på 4. studieår. Mine innspill er som følger:

1. Reduksjon av forelesninger til 1,5 timer pr studiepoeng:

Jeg ser at dette forslaget i utgangspunktet knytter seg til JUS 241 og JUS 242, men antar at det bør være en viss likhet mellom alle kurs på 4 studieår, og jeg redegjør derfor kort for forelesningsopplegget på formueretten.

Antallet forelesningstimer på formuerett var i fjor 42, dvs rett i overkant av 2 timer pr studiepoeng. I lys av budsjettsituasjonen og fjorårets forelesningserfaringer, har vi valgt å kutte ut "luksusprodukter" som ekstra tid til spørsmål etc, og med en viss innstramming også utover dette har vi kuttet 4 timer i årets plan. Planlagt tid til forelesning er da 38 timer. 1,5 timer pr. studiepoeng vil eventuelt innebære kutt av ytterligere 8 timer.

I øyeblikket fordeler forelesningstimene seg slik:

- Dynamisk tingsrett	10 timer
- Panterett	10 timer
- Konkurs	16 timer
- Internasjonale elementer	2 timer

Det er allerede kuttet i tingsrett og panterett for i år. Ytterligere kutt går sannsynligvis først ut over de internasjonale elementene. De internasjonale aspektene har vært et særskilt satsningsområde, men kan vanskelig prioriteres på bekostning av kjernestoff. Et slikt kutt vil i så fall ramme de områder der vi tidligere har fått oppmodning fra SU om å ta et tak. Kuttet er for så vidt uproblematisk, men innebærer en kvalitetssenkning/innsnevring ved at vi fjerner de internasjonale perspektivene helt fra faget. For øvrig må en større del av en eventuell reduksjon tas fra konkursforelesningene. Jeg antar at Sæbø som holder forelesningene i konkurs kan redegjøre i styret for hva kutt ned til 12 timer innebærer for kurset, også ut fra et helhetlig perspektiv, om dette skulle bli et aktuelt tema.

2. Seminargrupper

Seminargruppene skiller seg fra storgruppene ved at det ikke eksisterer en forutgående bearbeiding av oppgavene gjennom arbeidsgruppemøter og skriving/kommentering på nett. Oppgavene løses derfor i større utstrekning gjennom felles diskusjon. Å flytte seminarene til auditorium er opplagt skadelig for undervisningskvaliteten. Som kursansvarlig ville jeg foretrukket en økning av gruppene til 40/45 studenter, der man prøver å få lagt samlingene i de største seminarrommene. Ettersom seminarene er frivillige er det alltid noen som ikke møter, og det er et visst frafall underveis. At noen i starten må sitte på stoler inn mot veggen uten eget bord, er etter mitt skjønn å foretrekke fremfor å flytte hele seminaret inn i auditorium. Seminarer i auditorium vanskeliggjør i for stor utstrekning dialogen med studentene.

3. Generelt

Jeg går uansett ut fra at styret selv er i stand til å vurdere konsekvensene av de tiltak som foreslås. Jeg antar at man har kuttet slik at alle nye kutt medfører svekket kvalitet på undervisningstilbudet. 2 timer forelesning pr studiepoeng og seminargrupper i auditorium er en klar svekkelse, men jeg har ikke noe grunnlag for å vurdere dette opp mot andre kutt i andre fag, og eventuelle konsekvenser. Jeg vil imidlertid bemerke at formueretten oppfattes som krevende ettersom den kanskje har et større innslag av metodisk særpreg enn en del andre fag, og at strykprosenten derfor har vært relativt høy sammenlignet med andre fag. Forverring av undervisningstilbudet vil lett føre til en enda høyere strykprosent, med de økonomiske konsekvenser dette har. Det er selvsagt *mulig* både å kutte i forelesningstimer og å flytte seminargruppene inn i auditorium og som kursansvarlig vil jeg uansett gjøre mitt beste for å utnytte de tildelte ressurser slik at studentene får et så godt utbytte som mulig. Jeg håper også at det eventuelt kan være et visst rom for kursansvarlig til å omdisponere ressurser innenfor den rammen som er tildelt (for eksempel ved å opprettholde noe høyere forelesningstall mot et ressursmessig tilsvarende kutt i seminarundervisning). Til det siste skulle det være tilstrekkelig å gi SU fullmakt.

Hans Fredrik

[Tilbake til sakslisten](#)

Utdanningsavdelingen
Universitetet i Bergen

Deres ref

Vår ref

Dato:

NOKUT-AKKREDITERINGEN AV MASTERSTUDIET OG PH.D-STUDIET VED DET JURIDISKE FAKULTET

I. INNLEDNING

Vi viser til brev fra Utdanningsavdelingen av 22.04.2008 hvor følgende framgikk:

”Den sakkyndige komiteen gir i sin vurdering også forslag [til] forbedringer i forbindelse med slike godkjenningssaker, og universitetet har, som en oppfølgingsprosedyre, valg å gi en tilbakemelding til NOKUT omtrent ett år etter godkjenning. Utdanningsavdelingen vil derfor ta kontakt med fakultetet i januar 2009 for å få informasjon om fakultetets både planlagte og allerede gjennomførte oppfølgingstiltak med bakgrunn i sakkyndige komité sine forslag til forbedringer.

Tilbakemeldingen til NOKUT vil sendes fra universitetsdirektøren”

Fakultetet mottok medio desember 2008 en telefonisk påminning fra Utdanningsavdelingen. Vi har i ettertid fått avklart at denne henvendelsen var den kontakt det var annonsert at Utdanningsavdelingen ville ta i januar.

Vi legger til grunn at det fakultetet konkret er invitert til å gi tilbakemelding om er NOKUT-komiteens uttalelse kapittel G: ”Anbefalinger for videre utvikling”, og vil i det følgende kommentere de ulike punkt som ble påpekt der.

II. MASTERSTUDIET

Fagmiljøet

NOKUT-komiteen uttalte om dette:

”Bemanningssituasjonen er sårbar med for få ansatte, noe som blant annet kan påvirke muligheten til forskning. Rekrutteringsplanen bør jobbes videre med. Komiteen anbefaler også at omregningsmodellen blir vurdert i forhold til om den viser riktig bilde av den reelle arbeidsfordelingen.

Det er i stor grad viderekommende studenter som underviser på de første årene. Undervisningen kunne vært bedret ved at man ansatte kvalifiserte lærere til denne undervisningen. Men selv om dette ikke skulle være mulig å gjennomføre, vil ikke komiteen anbefale å kutte ut studentundervisningen.

Fakultetets kommentar:

Fakultetet har fokus på rekruttering..Av faktaskjemaet som ble innhentet som ledd i arbeidet med NOKUT-rapporten framgikk det at fakultetet hadde 23.5 fast tilsatte med førstestillingskompetanse. Tilsvarende tall i dag er 30.5 fast tilsatte – noe som utgjør en økning på 7 personer. Denne økningen fordeler seg på 6 førsteamanuenser (fra 7.5 til 13.5 og 1 professor (fra 16 til 17). Den lave økningen i antall professorer skyldes at 3 sluttet i samme periode. Til sammenligning sluttet bare en førsteamanuensis. Men mens antall fast tilsatte med førstestilling har økt med 7 tilsatte har antall midlertidig tilsatte i universitetslektor og førsteamanuensisstilling blitt redusert med 8 (fra 15 til 7). Dette er i samsvar med følgende styrevedtak: ”Antall midlertidige universitetslektorer i rekrutteringsstilling reduseres i takt med oppbyggingen av førsteamanuensisstillinger”. Samtidig vedtok fakultetet å avvikle ordningen med å engasjere i midlertidige stillinger som førsteamanuensis for en kortere periode. Det har således ikke skjedd noen økning av staben, men en har hatt en endring i sammensetning ved at en har fått flere fast tilsatte med førstestillingskompetanse. Dette representerer klart en styrking av den faglige kompetansen. Det kan også nevnes at tre ansatte har søkt professorat og er under bedømmelse for dette. Dersom disse blir kjent kompetent, vil antallet professorer komme opp i 20.

Fakultetsstyret har vedtatt en opptrappingsplan for tallet på ansatte: ”Fakultetet vil som normalordning lyse ut førsteamanuensisstillinger to ganger i året. Antall stillinger fastsettes av styret i forbindelse med behandlingen av årsplan og budsjett hvert år. Særsilt faglig innretning på stillingene forelegges fakultetsstyret.”

Rekrutteringsgrunnlaget er vesentlig styrket gjennom økt doktorgradsproduksjon. Mulighetene for å øke staben etter hvert som det utdannes nye kvalifiserte søkere vil være avhengig av fakultetets budsjettsituasjon. Fakultetsledelsen har derfor konsentrert innsatsen om arbeidet med ressurs situasjonen, både gjennom deltaking i krafttaket for juridisk forskning, i dialog med Universitetet sentralt og med de andre juridiske fakultetene gjennom Det nasjonale fakultetsmøtet for juridiske fag. En utredning av fakultetets ressursbehov har blitt prioritert foran arbeidet med en nærmere utredning av oppfølgingen av NOKUT-komiteens innstilling.

Forutsatt at fakultetet får tilstrekkelig ressurser, vil en fremover kunne rekruttere ansatte med PhD-grad i et omfang som ikke var mulig tidligere. Fakultetets målsetting er å kunne bygge opp bemanningen til et høyere nivå enn det som er minstekravet for akkreditering.

Fakultetet har utviklet bruk av viderekomne studenter som ledere av arbeidsgrupper, også ved opplæring av de studentene som brukes til dette. På et nordisk pedagogisk seminar som fakultetet arrangerte høsten 2008, vakte fakultetets erfaringer med studentledete grupper oppsikt, og flere institusjoner gav uttrykk for at de ville forsøke dette. Fakultetet mener at studentgruppelederne tilfører studentene noe som det er vanskelig å oppnå på annen måte, men det er viktig å definere hvilken rolle de skal ha og gi opplæring og veiledning underveis. Det er viktig at studentlederne ikke skal være lærere og at en har tilstrekkelig lærerdekning til at gruppelederne kan holde seg til sin rolle som er å lede gruppene og støtte studentene i studiearbeidet.

Studiets struktur

Fra NOKUT-rapporten

”Komiteen mener fakultetet bør vurdere å gå over til en 3+2 Bologna-struktur for studiene, hvor basiskunnskapene i de vesentlige emnene gis i et bachelorgradsstudium, og mastergradsstudiet primært blir en fordypning.

I tråd med Bologna-modellen bør dessuten studiets valgdelt være større enn den i dag. Dette ville være positivt i forhold til fordypning, progresjon og internasjonalisering.”

Fakultetets kommentar: Fakultetsstyret har vedtatt å nedsette en komite for å vurdere blant annet spørsmålet om innføring av en 3 + 2 ordning. Arbeidet har ikke kommet i gang fordi en

har prioritert arbeidet med ressursgrunnlaget. En har også gjennom dekanmøter hatt en dialog med de to andre fakultetene om dette og har blitt enige om at spørsmålet om innføring av 3 + 2 ordning bør vurderes i samråd med de andre fakultetene nasjonalt. Komiteen som skal vurdere dette vil avgi i hvert fall en foreløpig innstilling om spørsmålet i løpet av vårsemesteret 2009.

Innføring av en 3 + 2 ordning etter den mal som NOKUT-komiteen skisserer, vil kreve en betydelig styrket undervisningsinnsats på masterdelen og større grad av valgfrihet og spesialisering, som vil kreve mer ressurser. Fakultetet har derfor som sagt valgt å prioritere arbeidet med ressursituasjonen, fordi dette også vil være en forutsetning for gjennomføring av Bologna-modellen på en god nok måte.

Internasjonalisering

Fra NOKUT-rapporten:

”Etter komiteens syn bør det internasjonale fokuset på studiet bli betydelig sterkere, og ordningene for internasjonalisering bør utvikles.

Det anbefales også å gjøre noe for å bedre kontakten mellom de utenlandske utvekslingsstudentene og de norske studentene, for eksempel ved å ha blandede seminarer.

Videre ville det vært positivt dersom deler av pensum var utenlandsk, og i større grad hadde et internasjonalt perspektiv. Det bør også settes inn tiltak for at flere av de norske studentene skal delta i de engelskspråklige valgemenene. Dette kunne bedret både studentenes evner til å bruke internasjonale rettskilder og deres språkkunnskaper. Studentenes ferdigheter etter utdannelsen ville også bli mer i samsvar med kravene som stilles til jurister i dagens arbeidsmarked. Komiteen mener dette er mulig å gjennomføre uten at det går på bekostning av kunnskapene om norsk rett.

Fakultetets kommentar: Fakultetet mener at en i lang tid har lagt vekt på internasjonalisering, og mener kommentaren til dels tyder på at fakultetet ikke har fått tilstrekkelig godt frem hva som var gjort med internasjonaliseringsarbeidet på evalueringstidspunktet.

En har likevel fortsatt internasjonaliseringsarbeidet. Fakultetet har i dag samarbeidsavtaler med 94 utenlandske juridiske fakultet som er en økning på 21 fra sommeren 2006. I tillegg kommer UiBs bilaterale avtaler hvor fakultetets studenter kan søke dersom universitetet har et juridisk fakultet eller relevante studier ved andre fakultet. Antallet studenter som reiser ut på utveksling har gått ytterligere opp etter evalueringen. Av et årskull på rundt 320 på 5. studieår, reiser over 100 studenter til utlandet for å ta minst ett semesters studier. Dette er prosentvis høyere enn for noe annet fakultet ved Universitetet i Bergen, og over de målsettinger universitetet har fastsatt. Også på forskningsfronten har det skjedd en klar styring av internasjonaliseringsarbeidet.

Fakultetet har også styrket det engelskspråklige studietilbudet ved eget fakultet. Dette har både ført til flere innreisende studenter og til at flere av fakultetets egne studenter tar engelskspråklige kurs ved eget fakultet. Dette fører til bedre kontakt mellom norske og utenlandske studenter, slik komiteen etterlyser. Av fakultetets 45 spesialeemner er nå 19 engelskspråklige. For egne studenter som ikke tar utenlandsopphold er dette en måte å bli eksponert for undervisning og faglitteratur på engelsk, som utenlandsk kildemateriale. Etter hvert som tilbudet av engelskspråklige studietilbud blir bedre utbygd, vil fakultetet vurdere å innføre et krav om at studenter som ikke tar utenlandsopphold, skal ha minst 10 sp der undervisning og litteratur er engelskspråklig.

Fakultetet har i samarbeid med studentorganisasjonene arbeidet med å bedre kontakten mellom norske og utenlandske studenter og tilbakemeldingen tyder på at dette har ført til en

bedring av denne kontakten. Fakultetet ser likevel på dette som et område som vil kreve oppfølging.

I den mer omfattende gjennomgangen av studieordningen som det er gjort rede for ovenfor, vil en også gjennomgå innholdet i de obligatoriske fagene med sikte på å gjøre disse mer internasjonale. En vil likevel peke på at internasjonalt rettskildemateriale allerede utgjør en stor del av fag som "Norske og internasjonale rettslige institusjoner" som er et stort fag på 2. studieår, Menneskerettigheter som i hovedsak dreier seg om Europeiske menneskerettigheter og i fag som strafferett og prosess, der internasjonale menneskerettigheter spiller en stor rolle. EU-rett og også menneskerettigheter kommer også mer og mer inn i andre fag.

Målbeskrivelse

Fra NOKUT-rapporten:

"Målbeskrivelsen kunne vært klarere på hvilke juristroller man utdanner til, og om målet er å utdanne jurister for en norsk eller internasjonalt arbeidsmarked."

Fakultetets kommentarer: Fakultetet har tatt dette til etterretning og vil utarbeide en målbeskrivelse der det kommer bedre frem, at en gjennom studiet tar sikte på utdanne kandidater for et internasjonalt, så vel som et nasjonalt marked. Vi har likevel sett det slik at det ikke er tilstrekkelig å utforme en ny tekst. En må samtidig gjennomgå studieordningen for å sikre at det er samsvar mellom målsetting og realitet på dette punktet. Dette vil derfor bli et tema for komiteen som vil arbeide med gjennomgang av studieordningen i løpet av vårsemesteret 2009.

Undervisning og veiledning

Fra NOKUT-rapporten:

Komiteen anbefaler at studiets kvalitetssystem vurderes, blant annet med å innføre en sterkere harmonisering av hva referansegruppene blir spurt om. Representativiteten til representantene for gruppene til referansegruppene bør sikres på en bedre måte, for eksempel ved å enten å bare utpeke en student og en vararepresentant til å være en representant, eller å innføre klarere rutiner for valg av representanter, eventuelt kombinert med en plikt for representanten å avholde diskusjoner med gruppen sin før han eller hun rapporterer i referansegruppen. De studenttillitsvalgte kan tildeles en rolle i dette arbeidet.

Fakultetets kommentar: Fakultetet bruker ordningen med referansegrupper som evalueringsmåte for alle kurs fra 1. til 3. studieår. I tillegg er det gjennomført en rekke spørreundersøkelser på 1. og 2. studieår. Fra og med høstsemesteret 2008 er det gjennomført bruk av skriftlig evaluering av alle spesialemer også de som undervises på engelsk. Denne ordning fortsetter nå i vårsemesteret 2009. Fakultet vil i februar/mars 2009 gjennomføre en større miljøundersøkelse omfattende 1. – 4. studieår.

Fakultetet lar den enkelte arbeidsgruppe selv velge den studenten som skal representere dem gjennom hele studieåret i alle referansegruppemøtene knyttet til kursene det året.

For alle referansegruppemøter benyttes samme mal som utgangspunkt for møtet omfattende diskusjoner om; kursets struktur og læringsutbytte, arbeidsgruppeoppgavene, gruppeledernes rolle (1. og 2. studieår), kommentering og tilbakemelding på skriftlige oppgaver, obligatorisk oppgave med tilbakemelding, storgruppesamlingene, forelesningene og litteraturen. Det skrives referat fra hvert møte. Referatet legges ut på studentportalen på det enkelte kurs slik at alle studenter innen kurset kan lese referatet. Referatene brukes også av de kursansvarlige i skrivingen av kursrapporten.

Erfaringene viser at studentrepresentantene kommer til møtene med momenter som har vært drøftet i den enkelte gruppen. Bruken av inntil to referansegruppesamlinger pr kurs ivaretar både formativ og summativ evaluering av kursoppleggene. Samlingene åpner for dialog mellom studentrepresentantene og den kursansvarlige.

Masteroppgaven

Fra NOKUT-rapporten:

”Komiteen mener at masteroppgavens lengde er for kort. De skal representere 30 studiepoeng, og et semesters arbeid. Oppgavens lengde bør blir mer i samsvar med nivået ellers, i hvert fall på samme nivå som de andre juridiske fakultetene i Norge.

Veiledningen av masteroppgavene skulle bli vesentlig mer effektiv ved en koordinering, slik at studenter som arbeider innenfor samme område kunne ha felles metodeseminarer og lignende gruppeveiledning.

Komiteen vil også anbefale at fakultetet begrenser bruken av eksterne veiledere uten vitenskapelig kompetanse på masteroppgaven”.

Fakultetets kommentar: Innføring av obligatorisk masteroppgave var et stort løft for fakultetet. En innførte ordbegrensningen både for å unngå at studenter skriver svært omfattende oppgaver og bruker mer tid enn nødvendig, og for at studentene skal lære seg å skrive poengtert. Fakultetet har til nå ikke hatt tilstrekkelig ressurser til å kunne utvide veiledningstiden pr. student ut over 10 t, – noe fakultetet anser som et absolutt minimum. En må også bruke eksterne veiledere, men prøver å begrense dette mest mulig og i så stor grad som mulig bruke veiledere med skriveerfaring.

En har foreløpig beholdt en ordgrense på 12000 ord, men innført 15000 ord som en absolutt grense. Dette betyr i praksis en oppmykning av ordgrensen. Spørsmålet om ordgrensen for masteroppgaven vil bli vurdert av den komiteen som er nedsatt.

Fakultetet slutter seg til det som skrives om gevinsten med fellestiltak, og vil se nærmere på dette. Men med den begrensede individuelle veiledning vi i dag av ressursmessige grunner gir våre studenter, er vårt foreløpige standpunkt at fellestiltak må komme i tillegg. Derfor må fellestiltak likevel føre til ytterligere ressursbruk som fakultetet i dagens situasjon ikke finner å kunne avsette.

III. PH.D-STUDIET

Fagmiljø

Fra NOKUT-rapporten:

”Når det gjelder integrering av studentene i fagmiljøet, er det komiteens anbefaling at fakultetet påser at alle er med i en forskergruppe eller tilsvarende miljøer. Eksterne ph.d.-studenter bør også inkluderes i dette.”

Fakultetets kommentar:

Målbeskrivelse

Fra NOKUT-rapporten:

”Planens målbeskrivelse kunne ha vært tydeligere. Noe generelt mål spesifikt for den rettsvitenskapelig forskerutdanningen angis ikke.”

Fakultetets kommentar:

Opptakskrav

Fra NOKUT-rapporten:

”Opptakskravene er på riktig nivå. Få søkere til ph.d.- studiet innebærer imidlertid en innebygd risiko når det gjelder kvaliteten. Fakultetet bør være bevisst på dette, og tilpasse utlysnings- og opptaksprosedyrene for å sikre tilgangen til gode ph.d.-studenter.”

Undervisningen

Fra NOKUT-rapporten:

”Blant studentene ble det uttalt ønsker om noe mer valgfrihet og essayets emne burde være mer knyttet opp til de ulike avhandlingene. Komiteen mener fakultet bør vurdere om man ikke burde legge opp muligheter for å fordype seg i flere alternativer enn de forholdsvis få rettsteorier som inngår i pensum.”

Fakultetets kommentar:

Framdrift

Fra NOKUT-rapporten:

”Komiteen mener at fakultetet bør være mer oppmerksom på behov for at noen kan trenge ekstra tid, særlig etter at de har vært fraværende, for eksempel på grunn av fødselspermisjon.”

Fakultetets kommentar:

Internasjonalt samarbeid og nettverk

Fra NOKUT-rapporten:

”Fakultetet burde vurdere å ta sterkere initiativ til utenlandsopphold, og mer organisert oppfordre studentene til å utnytte de muligheter som tilbys.”

Fakultetets kommentar:

Kvalitetssikring

Fra NOKUT-rapporten:

”Medarbeidersamtaler er viktige. Det anbefales at fakultet får en mer formell ordning på dette, med klare rutiner. Komiteen anbefaler videre at fakultetsledelsen lager rutiner eller retningslinjer for hvordan konflikter mellom veileder og student løses”.

Fakultetets kommentar:

IV. Avsluttende kommentarer

Ernst Nordtveit
Dekanus

Eivind Buanes
Fakultetsdirektør

[Tilbake til sakslisten](#)

Årsrapport08/årsplan09

Rapport årsplan 2008 Utdanning

Det følgende er en gjennomgang av hva som er gjennomført i 2008. Årsplanteksten er i kursiv, rapportering i vanlig tekst.

UTDANNING

Valgemner

Arbeidet med utvikling og styrking av 5. studieår skal ha fortsatt høy prioritet. Kostnadene for det enkelte kurs vil bli utredet. Det skal arbeides videre med omlegging av valgemnene til modulisererte spesialemmner våren 2008 med henblikk på implementering studieåret 2008/09. Dette inkluderer utarbeidelse av læringsutbyttebeskrivelser.

De nye spesialemnene er vedtatt av fakultetsstyret. De første emnene i ny struktur startet med undervisning allerede våren 2008. Fakultetet har i alt 46 spesialemmner: 22 om våren og 25 om høsten (ett går både vår og høst). I tillegg har vi tre "ekstra" emner som ikke er avhengig av semester.

7 av våremnene og 9 av høstemnene er engelskspråklige. I tillegg har vi JUS350 EU and EEA International Public and Utilities Contract Law på 30 sp om høsten, som antakelig tilbys for siste gang i 2009.

Det er utarbeidet læringsutbyttebeskrivelser for de fleste emnene. Dette arbeidet vil ferdigstilles i 2009. Arbeidet med å beregne kostnader på spesialemmner er foretatt rundt årsskiftet 08/09 og vil fortsette i 2009.

3. studieår

På 3. studieår er det behov for en vesentlig styrking knyttet til oppfølgingen av studentene. Med bakgrunn i NOKUT-rapporten, programsensorrapporten, undervisningsseminaret på Voss 3.-4. januar 2008 og seminar for storgruppeledere 6. mars 2008 vil saken bli vurdert på ny i forbindelse med planlegging av undervisningen fra høsten 2008. Fakultetets økonomi kan medføre at eventuelle tiltak ikke kan iverksettes før studieåret 2009-2010.

Fakultetets økonomiske situasjon har medført at tiltak på 3. studieår ikke kunne innføres fra høstsemesteret 2008 som ønskelig og er igjen utsatt.

Evaluering

Det vil bli vurdert å foretas en gjennomgang og evaluering av evalueringspraksis og rapportering på alle studieår på masterstudiet i rettsvitenskap. Fakultetet må sørge for at all slik praksis og rapportering er i henhold til kvalitetshåndboken for UiB.

Det skal spesielt utarbeides en evalueringsplan for 4 studieår og for de nye spesialemnene på 5. studieår.

UiB sentralt gjennomførte i 2008 en revisjon av kvalitetshåndboken ved UiB. Denne blir først vedtatt av universitetsstyret i 2009. Evaluering på 1. – 3. studieår har fortsatt som tidligere. Studieutvalget vedtok evaluering av de nye spesialemnene i første undervisningssemester henholdsvis høst 2008 og vår 2009. Evalueringene for emner høsten 2008 er gjennomført. Evalueringsplan for 4 studieår må det jobbes videre med i 2009.

LLM-grad

Det skal fortsatt arbeides mot en realisering av 90 studiepoengs LLM-grader fra og med studieåret 2009/2010. I første omgang er det tale om en LLM-grad i Energy and Natural Resources Law. Det er sendt søknad til Universitetet sentralt, for andre gang. Søknaden er nå ekspedert videre til Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsdepartementet har innvilget fakultetets søknad om rett til å opprette LLM-grad. Graden er på 90 sp og studieprogram vil strekke seg over 3 semestre. Som følge av UiB sine regler om

opprettelse av studieprogram vil et LLM-studieprogram tidligst kunne starte opp høstsemesteret 2010. Opprettelse av studieprogram er noe det vil bli jobbet videre med i 2009.

Engelsk-språklige valgemner og innslag av engelsk i obligatoriske emner

Fakultetet vil i 2008 bli målt på blant annet indikatoren "I hvilken grad fremmedspråklige utdanningstilbud er gitt i utdanningen". Oppfølging av dette må ses i sammenheng med fakultetets internasjonaliseringssatsing og skal settes på dagsorden for SUs arbeid i 2008 med sikte på senere styrebehandling. Dette må ses i sammenheng med valgemneomleggingen fra og med høstsemesteret 2008.

7 av våremnene og 9 av høstemnene av de nye spesialemnene er engelskspråklige. I tillegg kommer JUS350 EU and EEA International Public and Utilities Contract Law på 30 sp om høsten, som antakelig tilbys for siste gang i 2009.

Det ble i 2008 sendt ut forespørsel til alle kursansvarlige for obligatoriske emner, om å gjennomgå læringsmålene for sine emner med henblikk på fakultetets intensjoner om internasjonalisering. Denne vil følges videre opp i 2009.

Opplæring av studentene i skriving og kommentering

Den SU-oppnevnte gruppen fortsetter sitt arbeid i 2008. Gruppen vil følge opp Undervisningsseminaret i uke 1 på Voss, samt sanke flere erfaringer gjennom dagsseminar med valgemnekursansvarlige og storgruppe- og seminarledere. Det skal settes fokus på juridisk metode.

Kildebruk og etikk i utdanningen vil være et særlig satsingsområde.

Det har blitt avholdt møte med valgemnekursansvarlige og storgruppe- og seminarledere. Gruppen har satt fokus på juridisk metode og dens plass i studiet.

Database undervisningsressurser

En tar sikte på å starte arbeidet med å lage en database over fakultetets samlede undervisningsressurser slik at den enkeltes undervisningsportefølje kan planlegges i god tid på forhånd og dermed frigjøre lengre perioder til forskning.

Fakultetet vil spesielt prioritere satsingen på omleggingen av valgemnene, gjennomgang av evalueringsrutiner og studentenes skriving.

Det er satt ned en administrativ arbeidsgruppe som jobber med å kartlegge behov og utarbeide løsninger. Arbeidet med selve databasen er så å si ferdig. Arbeidet vil fortsette i 2009.

Kurs i universitetspedagogikk

Nytilsatte i faste vitenskapelige stillinger, men uten pedagogisk basiskompetanse, er pålagt å følge kurs i universitetspedagogikk tilsvarende 20 studiepoeng. Deltakelse føres på undervisningsplikten. Fakultetet vil forsøke å inngå en avtale med programmet om styring av når ansatte skal inn i programmets ulike moduler. 7

Stabsseksjonen jobber med å kartlegge behovet. Universitetspedagogikken har ikke kapasitet til å kurse alle ved UiB som trenger det. Det vurderes nå sentralt ved UiB hvordan man kan løse dette. Saken har vært diskutert i Utdanningsutvalget 16. juni og 24. september i 2008. Fakultetet avventer sentrale tiltak på dette området.

Elektronisk innlevering av obligatorisk oppgave

Elektronisk innlevering er utredet og testet. Ulike faktorer ved innleverings- og kommenteringsprosessen fortsettes å testes på 1. studieår våren 2008. SU har vedtatt en implementeringsplan som innebærer elektronisk innlevering for alle kurs på 1. studieår samt JUS243 for studieåret 2007/08, og for alle kurs fra studieåret 2008/09.

Det tas sikte på å foretas en evaluering av bruken på 1. studieår før semesterslutt våren 2008.

Kark ble benyttet til elektronisk innlevering av obligatorisk kursoppgave på på samtlige emner på 1. studieår studieåret 07/08 samt på JUS243 på 4. studieår vår 2008. Evaluering av bruken på 1.

studieår ble gjennomført og konklusjonen er udelt positiv. Det er innhentet synspunkter fra både studenter og oppgaverettere.

Elektronisk innlevering av alle obligatoriske kursoppgaver på 1. – 4. studieår er gjennomført fra og med høstsemesteret 2008. De fleste obligatoriske oppgaver og hjemmeeksamener på spesiallemner er også levert elektronisk fra og med våren 2008.

Mottak av nye studenter

Det vil bli arbeidet med en forbedring av mottaksuken for nye studenter i høstsemesteret og en større deltakelse fra fakultetet i fadderdagene. Spesielt må det jobbes med en inkludering av den vitenskapelige staben. Muligheten for Juridisk byvandring vil bli vurdert. Det må her spesielt fokuseres på logistikk og gjennomførbarhet.

Det er en målsetting å få til en tettere integrering av utvekslingsstudentene som kommer hit.

Studentmottaket 2008 fulgte i stor grad malen fra tidligere år. På grunn av fakultetets økonomi var det ikke rom for å iverksette nye større prosjekter. Studentenes fadderkomité og EL&A har i samarbeid bidratt til en tettere integrering av internasjonale studenter i fadderuken.

Det er gjennomført månedlig kontaktforum med fakultetets internasjonale studenter hvor studentorganisasjonene oppfordres til å delta.

Fakultetet har foretatt en internevaluering av studentmottaket høsten 2008. Denne vil sammen med Utdanningsavdelingen ved UiB sin semesterstartevaluering for 2008 danne grunnlag for videre utviklingsarbeid.

Utkast Årsplan 2009 Utdanning

UTDANNING

Spesialemnener

Implementering av de nye spesialemnene på masterdelen av studiet fullføres våren 2009. Dette sammenfaller med budsjettmessige krav til innstramming; det innebærer at planlagt utvidelse av undervisningsrammene og ønsket "eksperimentering" med undervisningsformer og eksamensformer blir underlagt en nøyere økonomisk vurdering, og iverksettes ikke i full utstrekning. Arbeidet med læringsutbyttebeskrivelser for de nye emnene ventes slutført i 2009. Kostnadsberegning av spesialemnener fortsetter i 2009.

5. studieår

Gjennom flere semestre har det nå vist seg at søkingen til spesialemnene og til masteroppgaveskriving fordeler seg betydelig skjevt mellom semestrene: Studentene vil ta spesialemnener om høsten og skrive masteroppgave om våren. Dette skaper betydelige problemer mht ressursbruk og ressursdisponering. Hvis trenden fortsetter og forsterkes kan det være grunn til å vurdere om hele femte studieår kan sees mer helhetlig – at prosessen med spesialemnener og masteroppgaveskriving løper parallelt over et helt år. En slik mulighet vil bli undersøkt nærmere i 2009.

3. studieår

På 3. studieår er det fortsatt behov for en vesentlig styrking knyttet til oppfølgingen av studentene. Fakultetet har utarbeidet et forslag. På grunn av fakultetets økonomi må planen mest sannsynlig også i år legges på is. Det betyr at eventuelle tiltak mest sannsynlig ikke kan iverksettes før tidligst studieåret 2010-2011.

Evaluering

Fakultetet vil jobbe med å revidere sin evaluerings- og rapporteringspraksis i henhold til revidert kvalitetshåndbok ved UiB som vedtas av Universitetsstyret i 2009. Det vil bli arbeidet videre med evalueringer på masterdelen av studiet. Muligheten for gjennomføring av evaluering av veiledningen til masteroppgavene vil bli undersøkt.

LLM-grad

Studieprogram og studieplaner for LLM-grad på 90 studiepoeng fordelt over tre semestre vil utredes i 2009 med tanke på mulig studiestart høstsemesteret 2010.

Joint Degree

Fakultetet vil utrede muligheten for å opprette en Joint Degree i samarbeid med Vilnius, Linz eller andre samarbeidspartnere, med målsetting om mulig studiestart høstsemesteret 2010.

Innslag av internasjonalisering og fremmedspråk i obligatoriske emner

Arbeidet med å utrede muligheten for økt implementering av internasjonalisering og fremmedspråk i obligatoriske emner vil fortsette i 2009.

Utvikling av studentenes skrive- og kommenteringferdigheter

Kildebruk og etikk i utdanningen bør være et særlig satsingsområde.

Universitetsbibliotekets potensielle rolle i et slikt arbeid skal utredes.

Det vurderes undersøkt muligheten for å lage en egen kurspakke for internasjonale studenter, a la "Innføring i norsk juridisk metode".

Database undervisningsressurser

I 2008 ble det nedsatt en administrativ arbeidsgruppe som jobber med å kartlegge behov og utarbeide løsninger. Deriblant jobbe med å lage en database/oversikt over fakultetets samlede undervisningsressurser som, på sikt, kan vurderes brukt som både ressursdisponerings-, planleggings-, registrerings- og rapporteringsverktøy.

Databasen er så å si ferdig. Arbeidet vil fullføres i 2009. Det må foretas opplæring med målsetting om at databasen tas i bruk i løpet av 2009.

Kurs i universitetspedagogikk

Nytilsatte i faste vitenskapelige stillinger, men uten pedagogisk basiskompetanse, er pålagt å følge kurs i universitetspedagogikk tilsvarende 20 studiepoeng. Da Universitetspedagogisk seminar ved UiB ikke har kapasitet til å kurse alle aktuelle nytilsatte avventer fakultetet sentrale tiltak på dette området.

Elektronisk innlevering av arbeidsoppgaver, obligatorisk oppgave og hjemmeeksamen

Arbeidet videreføres med tanke på full implementering på 1. – 5. studieår i løpet av 2009.

Mottak av nye studenter

Mulige bedringer av mottaksuken for nye studenter i høstsemesteret og en større deltakelse fra fakultetet i fadderdagene vil bli utredet nærmere. Spesielt må det jobbes med en inkludering av den vitenskapelige staben. Muligheten for Juridisk byvandring vil bli vurdert. Det må her spesielt fokuseres på logistikk og gjennomførbarhet. Fakultetets økonomi vil også her være avgjørende for realisering.

Internasjonalisering hjemme

Det er en målsetting å få til en tettere integrering av innreisende utvekslingsstudenter. Dette arbeidet bør gjelde hele semesteret. Fakultetet vil forsøke å bidra til et tettere samarbeid med studentorganisasjonene i dette arbeidet. Dette for å kunne legge til rette for kontakt mellom internasjonale og norske studenter på samme studienivå.

Den 22. januar 2009 arrangeres Internasjonal dag for første gang. Det er en målsetting at dette skal bli et årlig arrangement som kan engasjere både våre norske og internasjonale studenter.

Veiledningsprosjektet "Økt studietrivsel gjennom faglig tilbakemelding"

Fakultetet søkte Program for evaluering- og kvalitetsutvikling om midler for 2009 til veiledningsprosjektet "Økt studietrivsel gjennom faglig tilbakemelding". Fakultetet fikk innvilget ca halvparten av det omsøkte beløpet. Prosjektet vil bli forsøkt gjennomført i henhold til tilnærmet opprinnelig omfang og tidsplan.

Iverksetting av alle nye tiltak må vurderes opp mot fakultetets økonomiske situasjon

[Tilbake til sakslisten](#)

Fra: Thomas Eeg
Sendt: 12. januar 2009 10:49
Til: Johanne Spjelkavik
Kopi: Asbjørn Strandbakken
Emne: Fakultetsstyresak 85/08 pkt. 2b

Att.: Studieutvalget ved leder Asbjørn Strandbakken og sekretær Johanne Spjelkavik.

Jeg viser til brev datert 19.12.08 om mulig budsjettkutt, der det bl.a. er inntatt fakultetsstyrets vedtak 16.12.08 i sak 85/08 pkt. 2 b. Som kursansvarlig i JUS112 familie- og arverett søker jeg med dette om dispensasjon fra regelen i første punktum, jf. annet punktum.

JUS112 familie- og arverett er et 12 sp-kurs. Det som gir grunnlag for at kurset beholder 6-timers eksamen, er i første rekke at kurset består av to selvstendige fag; familierett og arverett. Dette er fag som studentene etter gjeldende studieordning kun blir kjent med gjennom JUS112. (Dette til forskjell fra de andre kursene på 1. studieår; så vel juridisk metode, forvaltningsrett og kontraktsrett møter studentene igjen senere.) Slik gjeldende studieordning med tilhørende eksamensformer m.m. er, tilsier kursets to-fagsmodell i sterkere grad enn andre kurs at eksamen i en viss utstrekning må brukes til mer enn at studentene "dokumenterer" visse generelle (metodiske m.m.) ferdigheter og slik antyder sine respektive nivåer: Eksamen i JUS112 må i noen utstrekning også brukes til dokumentasjon av "fakta"kunnskaper om gjeldende rett. Ved reduksjon til en 4 timers skoleeksamen blir det vanskelig å ivareta denne dimensjonen på forsvarlig vis for både familieretten og arveretten.

Thomas Eeg
Kursansvarlig JUS112

[Tilbake til sakslisten](#)